

Betreft: reactie eerste vergaderweek Hoogeveen

Leerdam, 6 oktober 2026

Geachte kerkenraad,

Van 29 september tot 3 oktober kwam de vergadering van Hoogeveen samen en nam besluiten over de route die ze gaat en de revisieverzoeken die waren ingediend. Daarover is een brief gestuurd aan alle kerken. Het is denkbaar dat die brief een stukje verwarring oproept. Hoe duiden we de uitkomst van deze vergadering? Wat wordt er nu van de plaatselijke gemeente verwacht? Met het oog daarop dienen wij als leiding van de Algemene Vergadering u graag met de brief die u nu in handen hebt. Het is goed bij alle berichten vanuit Hoogeveen te realiseren dat de vergadering van Hoogeveen alleen besluiten kan nemen voor de kerken die haar als bevoegde vergadering erkennen. Deze besluiten gelden daarom niet voor de kerken van de Algemene Vergadering.

Na de eerste week van de vergadering in Hoogeveen is duidelijk geworden dat de uitgestoken hand van de Algemene Vergadering vooralsnog niet wordt aangenomen.

1. Een aantal afgevaardigden heeft in Hoogeveen gevraagd om het gesprek met de (commissie van de) Algemene Vergadering te zoeken. Daar zijn we dankbaar voor. Helaas is aan deze oproep geen gehoor gegeven.
2. In plaats daarvan is besloten om alle plaatselijke kerken aan te schrijven, dus ook de kerken die samenkomen in de Algemene Vergadering. Dat betekent dat 'Hoogeveen' negeert dat deze kerken een commissie mandaat hebben gegeven voor de gesprekken met Hoogeveen.
3. Daarom is het des te belangrijker dat de kerken van de Algemene Vergadering samen blijven optrekken via deze commissie en niet los van elkaar in gesprek gaan met Hoogeveen.
4. De vergadering van Hoogeveen besloot ook een routekaart vast te stellen om gesprekken over kerk-zijn (ecclesiologie) op te starten. Dat wil men zowel op hun synodevergadering als met de plaatselijke kerken doen. De kerken van de Algemene Vergadering hebben echter uitgesproken te willen blijven bij wat reeds is uitgesproken in onder andere het rapport 'kerk-zijn' (*Zoek eerst het Koninkrijk van God*). Dit rapport is door de synode van 2019-2022 al unaniem aan de kerken aangeboden en de inhoud daarvan is in de besluiten over 'vrouw en ambt' opgenomen (besloten in 2022 en bevestigd na revisieverzoeken in 2025).
5. De vergadering in Hoogeveen gaat met haar besluiten echter voorbij aan het rapport kerk-zijn. Dat rapport roept op tot bekering. Deze oproep is door de laatste synode nog eens herhaald voor de sluiting. De vergadering in Hoogeveen wil dat gesprek nu overdoen.
6. Voor de kerken van de Algemene Vergadering zal daarom alleen van een gesprek over kerk-zijn sprake kunnen zijn wanneer de afwijkende kerken terugkeren naar de geldende besluiten (zoals over 'vrouw en ambt' en 'homoseksualiteit en homoseksuele relaties') zodat artikel 31 van de kerkorde weer functioneert.
7. Zolang de vergadering in Hoogeveen niet tot de weg van terugkeer besluit (naar wat altijd christelijk-gereformeerd is geweest), is het te hopen dat Hoogeveen toch de moed heeft om onder ogen te zien dat zonder die terugkeer het gesprek alleen over ontvlechting zal kunnen gaan.

8. We onderstrepen daarom de woorden en oproep tot eerlijkheid en nuchterheid die prof. dr. J. van den Os in de Wekker deed: *Tegelijk ben ik de afgelopen jaren ook wakker geschud uit mijn naïviteit en is er plaats gekomen voor realisme en pragmatisme. De werkelijkheid heeft ons ingehaald. Wij redden het niet meer, ook de synode niet. [...] De synode gaat ons niet redden door theologische rotondes opnieuw op te gaan. Alsof de synode straks met de juiste besluiten, de juiste formuleringen en misschien vooral met de juiste meerderheid de kerk uit haar crisis kan trekken. [...] Zo het kerkelijk landschap van de Christelijke Gereformeerde Kerken overziend en de stemmen in de media, consistories en kerkzalen horend, denk ik dat we een realistische toon moeten aanslaan. [...] Het kerkverband dat we hadden, komt niet meer terug* (De Wekker, no. 20, 2 oktober 2026, pag. 14-15).
9. Verder lijkt het ons goed te benoemen dat de kerken die nog op enigerlei wijze deelnemen aan classisvergaderingen die verbonden zijn met Hoogeveen er verstandig aan doen om de besluiten van die vergaderingen (classis, particuliere synode en generale synode) niet voor vast en bondig te houden, en dat door een kerkenraadsbesluit expliciet vast te leggen. Anders spreken zij uit dat ze zich naar artikel 31 aan de besluiten van deze vergaderingen zullen houden en bij bezwaar de weg van revisie en appel te gaan.

Mocht u als plaatselijke gemeente een reactie willen geven aan het moderamen van de vergadering van Hoogeveen, adviseren we u om slechts te verwijzen naar de commissie Vertegenwoordiging en Borging Verantwoordelijkheden die u daarvoor op de Algemene Vergadering de opdracht (mandaat) hebt gegeven.

De huidige stand van zaken zal ook onderdeel uitmaken van de agenda van de Algemene Vergadering van Deo Volente 6 november. Daarover wordt u binnenkort nader geïnformeerd.

Met heilbede en broedergroet,

Ds. A.D. Fokkema

Scriba Algemene Vergadering